

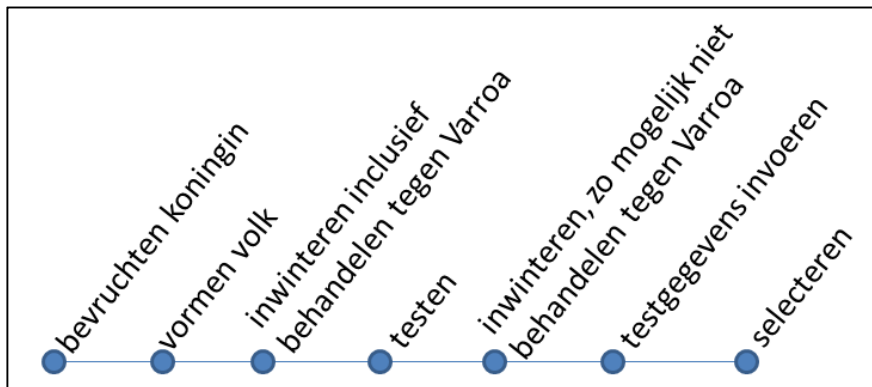
Protocol niet behandelen tegen Varroa in de Nederlandse lijn

Pim Brascamp
27 maart 2017

Inleiding

In de Beebreedvergadering van 17 december 2016 is afgesproken dat natelen voor de Nederlandse lijn gebeurt uit een volk dat niet behandeld is tegen Varroa. Dit is een extra selectie criterium gericht op het overleven van de winter.

De uitvoering gaat volgens onderstaand plaatje. Het behandelen tegen Varroa bij de

eerste keer inwinteren van het testvolk is geoorloofd. Het voordeel is op die manier alle testvolken een gelijke start krijgen. Behandeling bij de tweede inwintering alleen doen als de Varroa besmetting zò hoog is dat de

kans op overleven in de winter twijfelachtig is. Als besloten wordt het volk te behandelen komt hij niet voor selectie in aanmerking.

De wijze van behandeling tegen Varroa bij de eerste keer inwinteren wordt aan de individuele deelnemer over gelaten, maar wel uniform voor alle testvolken op een stand.

De beoordeling of behandeling tegen Varroa bij de tweede keer inwinteren nodig is wordt overgelaten aan de individuele imker. Dat beoordelen gaat over het algemeen aan de hand van 'drempelwaardes' en hieronder worden suggesties gedaan hoe die vast te stellen. Er worden drie manieren besproken.

1. Drempelwaardes voor het aantal opzittende mijten per 10 gram bijen volgens AGT.
2. Drempelwaardes voor het aantal mijten op de plank per dag, volgens Mari van Iersel.
3. Drempelwaardes aan de hand van de groeifactor, volgens De Duurzame Bij.

1. Drempelwaardes volgens AGT (Arbeitsgemeinschaft Toleranzucht)

De methode behelst het tellen van het aantal opzittende mijten op een monster van ca 35 gram bijen uit de honingkamer of later bovenste broedkamer, te beginnen in week 32 (rond 10 augustus) en daarna om de drie weken. Zie voor toelichting Methodenhandboek (http://www.beebreed.nl/methodenhandboek_AGT_V2.pdf) blz 44-45 of verkorte handleiding (http://www.beebreed.nl/boekbeoordeling_volken.pdf). In tabel 1 staan drempelwaardes als richtlijn wat te doen.

Tabel 1. Drempelwaardes (opzettende mijten per 10 gram bijen) volgens het AGT Methodenhandboek, 2008, voor de periode van 10 augustus tot 12 oktober. Zie www.beebreed.nl, "spelregels"

Wat te doen	Rond 10/08 Week 32	Rond 31 / 08 Week 35	Rond 21 / 09 Week 38	Rond 12 / 10 Week 41
Niets: vooralsnog geen risico	<2	<3	<4	<5
Goed in de gaten houden	2-4	3-6	4-8	5-10
Onmiddellijk behandelen	>4	>6	>8	>10

2. Drempelwaardes volgens Mari van Iersel

Uitgangspunt bij deze methode is het tellen van mijten op de Varroalade. Regelmatig tellen is daarbij nuttig omdat het verloop van de mijtval een betrouwbaarder indruk geeft dan een paar keer tellen in bijvoorbeeld juli en augustus.

In onderstaande tabel staat een indicatie voor drempelwaardes vanaf mei, maar behandeling tegen Varroa is binnen Beebreed niet geoorloofd tot de opzettende mijten zijn geteld en de pintest is uitgevoerd.

Tabel 2. Drempelwaardes volgens Mari van Iersel (mijten op de plank per dag, bijvoorbeeld door wekelijks te tellen en te delen door 7). Behandelen als meer mijten per dag dan de drempelwaarde.

	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan
vermoedelijke schadedrempel				1-2	2-3	2-3	2-3	2	1-2	1	1	1

Tbv Beebreed is een excel-sheet beschikbaar op internet om de getelde mijten in te voeren. De mijtval per dag wordt dan automatisch berekend. Een link naar de sheet is: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/16FTYnNucda6UlyJ1hm1C2kTI05N4GiCeQyBu0JWy0lg/edit#gid=0>; Gevraagd wordt om in te loggen op je Google account (je moet daarvoor gmail hebben). Lukt het niet bij de sheet te komen dan svp even bellen.

Drempelwaardes volgens De Duurzame Bij (DDB)

Het nadeel van beide bovenstaande methodes is dat volken die vroeg in het seizoen beginnen met een hoge mijtval en die dat in de hand houden (waarbij de mijtval dus weinig toeneemt) volgens deze methodes toch behandeld worden. De Duurzame Bij heeft de filosofie dat bepalend is in welke mate de mijtenpopulatie in het voorjaar groeit. Daartoe wordt het totaal aantal gevallen mijten (het cumulatieve aantal) uitgezet tegen het aantal verlopen dagen. Als je daar een rechte lijn doortrekt is de groefactor de groei van de mijtpopulatie per dag. Soms past een rechte lijn niet goed omdat naarmate de tijd voortschrijdt de mijtenpopulatie steeds harder groeit. Dan kan een zogenaamde exponentiële curve beter bij de gegevens passen. Dat levert ook een groefactor op. Over de drempelwaardes die DDB hanteert wil ik nog verder contact met DDB hebben. Vorig jaar heb ik wekelijks mijten geteld. Ik vond het kijken naar plaatjes (rechte en exponentiële curves tekenen) een goede manier om te bezien welke volken te behandelen of niet. Het komt neer op een inschatting hoe goed volken omgaan met de mijtbesmetting.